

KIINTEISTÖ- LAINSÄÄDÄNTÖ

2021

ALMA TALENT

HELSINKI 2021

Tilaa Kiinteistölainsäädäntö 2021 -kirja
Alma Talent Shopista: shop.almatalent.fi

Lainsäädäntöä on seurattu säädöskokoelman numeroon 119/2021 (julkaisupäivä 3.2.2021) saakka.

Julkaisija ja kustantaja:
Alma Talent Oy

ISBN 978-952-14-4347-3

BALTO print, Liettua 2021

Kiinteistölainsäädäntö 2021 -eripainoksen on toimittanut oikeustieteen kandidaatti *Carina Kåla*, joka työskentelee Suomen Laki -toimituksessa. Teoksen asiantuntijatoimittajana on toiminut asianajaja, varatuomari, LKV, opetusneuvos *Keijo Kaivanto* Asianajotoimisto Kuhanen, Asikainen & Kanerva Oy:stä. Hän työskenteli aikaisemmin pitkään Kiinteistöalan Koulutuskeskuksen ja Koulutussäätiön toimitusjohtajana. Hänellä on lukuisia julkaisuja työoikeuden ja kiinteistölainsäädännön alueilta.

Kiinteistölainsäädäntö 2021 -eripainos on otos tietokannasta, jota toimitetaan, ylläpidetään ja kehitetään Alma Talentin Suomen Laki -toimituksessa. Suomen Laki I, Suomen Laki II, Suomen Laki III ja Verolait sekä sisarteokset *Finlands Lag, Skatteförfattningarna* ja eripainokset eri julkaisumuodoissaan muodostavat Suomen Laki -teosperheen. Suomen Laki -teoksissa käytetään yhteistä oikeusalasystematiikkaa. Teoksia toimittavat oikeustieteen kandidaatti, filosofian maisteri *Kristiina Kahri*, oikeustieteen maisteri *Tuomas Kokkonen*, oikeustieteen maisteri *Tia Tuominen* ja oikeustieteen kandidaatti *Carina Kåla*.

ALMA TALENT PRO

Palautteet:
puhelin 020 442 4100/Suomen Laki -toimitus
sähköposti suomenlaki.palaute@almamedia.fi
Internet suomenlaki.almatalent.fi
shop.almatalent.fi
postiosoite Alma Talent
Suomen Laki
PL 920
00101 HELSINKI

LUKIJALLE

Kiinteistölainisäädäntö 2021 -eripainos sisältää osia Suomen Laki I, II ja III -teoksista sekä Verolait-teoksesta. Säädösten ryhmittely ja esitystapa on yhdenmukainen edellä mainittujen teosten kanssa. Mukaan on otettu myös lakikirjoihin sisältymätöntä aineistoa. Eripainoksessa on viittauksia myös sellaisiin Suomen Laki I:ssä, Suomen Laki II:ssa, Suomen Laki III:ssa ja Verolait-teoksissa esiintyviin säädöksiin, joita ei ole otettu tähän kirjaan. Tämä helpottaa säädösteosten rinnakkaiskäyttöä. Eripainos sisältää lakien ja oikeustapausten lisäksi laajan asiahakemiston.

Tämä eripainos sopii erityisen hyvin kiinteistönvälittäjän ja vuokratvälittäjän sekä kiinteistölainisäädännön parissa työskentelevien ammattilaisten työvälineeksi. Teos on myös hyväksytty käytettäväksi virallisessa kiinteistönvälittäjäkokeessa ja vuokratuoneiston välittäjäkokeessa. Kirja sisältää kaikki kiinteistönvälittäjäkokeessa (LKV) ja vuokratuoneiston välittäjäkokeessa (LVV) tarvittavat säädökset (10.4.2021 järjestettävien välittäjäkokeiden säädösluettelot, julkaistu 29.1.2021; ks. www.kauppakamari.fi) ja sen lisäksi muuta kiinteistöasioiden hoidossa tarvittavaa lainisäädäntöä. Lainisäädännön muutoksia on seurattu säädöskokoelman numeroon 119/2021 (julkaisupäivä 3.2.2021). Hallituksen esityksiä on seurattu numeroon 259/2020, korkeimman oikeuden ratkaisuja numeroon 2021:4 ja korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisuja numeroon 2021:10.

Eripainoksen säädöksillä on vastaavat tunnukset (signumit) kuin Suomen Laki -teoksissa. Sellaisilla eripainokseen otetuilla säädöksillä, joilla ei ole omaa tunnusta Suomen Laki -teoksissa, on tässä eripainoksessa omat lakikirjassa olevista tunnuksista poikkeavat tunnukset (esimerkiksi Ym 401_3a_27c_a VNA talousjätevesien käsittelystä viemäriverkoston ulkopuolisilla alueilla 16.3.2017/157). Säädösten tunnuksia käytetään viitteissä ja asiahakemistossa. Jos säädös kuitenkin esiintyy vain viitteissä, mainitaan ainoastaan säädöksen nimike, antopäivä ja säädöskokoelmannumero.

Säädösten muutokset on osoitettu seuraavasti: Jos koko pykälä on muuttunut (tai on lisätty uusi pykälä), muutoksen (tai lisäyksen) antopäivä ja säädöskokoelmannumero on merkitty sulkuihin pykälän alkuun. Jos pykälän momentti tai kohta on muuttunut (tai on lisätty uusi momentti tai kohta), vastaavat tiedot ovat muuttuneet (tai lisätyn) momentin tai kohdan lopussa. Kun luvun tai pykälän otsikko on muuttunut, merkintä on otsikon jäljessä.

Kiitämme lämpimästi yhteistyöstä kaikkia teoksen tekemiseen Suomen Laki -toimituksessa osallistuneita.

Helsingissä helmikuussa 2021

Keijo Kaivanto

Carina Kåla

toimittajat

LAKIKIRJOJEN OSASTOT

Osoitteessa suomenlaki.almatalent.fi on kaikki Suomen voimassa oleva kansallinen lainsäädäntö ja säädösten vanhoja muotoja sekä keskeinen Euroopan unionin lainsäädäntö. Palvelussa on lisäksi lakien esitöitä, oikeuskäytäntöä ja oikeustieteellistä kirjallisuutta.

Suomen Laki I

Pe	PERUSTUSLAKI, IHMISOIKEUDET JA SYRJIMÄTTÖMYYS
PeEU	PERUS- JA IHMISOIKEUDET
Si	SIVILIOIKEUS
SiEU	SIVILIOIKEUS
Yr	YRITYSTOIMINTA
YrEU	YRITYSTOIMINTA
Ra	RAHOITUS JA VAKUUTUS
RaEU	RAHOITUS

Suomen Laki II

Vi	VIESTINTÄ, LIIKENNE JA KULJETUKSET
ViEU	VIESTINTÄ, LIIKENNE JA KULJETUKSET
Ri	RIKOSOIKEUS
RiEU	RIKOSOIKEUS
Pr	PROSESSIOIKEUS
PrEU	PROSESSIOIKEUS
Va	VALTIO-OIKEUS
VaEU	VALTIO-OIKEUS
Yh	YLEISHALLINTO-OIKEUS
YhEU	YLEISHALLINTO-OIKEUS
Ha	HALLINTOALUEET JA ITSEHALLINTO
Kv	KANSAINVÄLISET SUHTEET JA ULKOMAALAISET
KvEU	KOLMANSIEN MAIDEN KANSALAISET JA TYÖVOIMAN VAPAA LIKKUVUUS
Tu	TURVALLISUUS JA YLEINEN JÄRJESTYS
TuEU	TURVALLISUUS JA MAAHANTULO
Op	OPETUS- JA SIVISTYSTOIMI

Suomen Laki III

Ym	YMPÄRISTÖ JA ASUMINEN
YmEU	YMPÄRISTÖOIKEUS
Ma	MAASEUTUELINKEINOT
So	SOSIAALI- JA TERVEYDENHUOLTO
SoEU	SOSIAALITURVA
Ei	ELÄKKEET JA TAPATURMAVAKUUTUS
EiEU	ELÄKKEET
Ty	TYÖ- JA VIRKASUHDE
TyEU	TYÖOIKEUS

Verolait

Osoitteessa suomenlaki.almatalent.fi on lisäksi osastot:

VeEU	VEROTUS
TiEU	TULLILIITTO

SISÄLLYS

	sivu
Alkulause	III
Lukijalle	V
Lakikirjojen osastot	VI
Sisällys	VII
Lyhennyksiä	XIII

SIVILIOIKEUS

Si 111	Tietosuojalaki 5.12.2018/1050	1
SiEU 108	Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/679 luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (yleinen tietosuoja- asetus) A:27.4.2016	6
Si 121	L holhoustoimesta 1.4.1999/442	51
Si 122	L edunvalvontavaltuutuksesta 25.5.2007/648	66
Si 126	Yhdistyslaki 5 ja 6 luvut 26.5.1989/503	72
Si 128	Säätiölaki 3 luku 24.4.2015/487	75
Si 201	Avioliittolaki I osa 1 ja 6 luku, II osa ja IV osa 13.6.1929/234	78
	I Osa. Avioliiton solmiminen ja purkaminen	
	1 luku. Yleisiä säännöksiä	
	6 luku. Yhteiselämän lopettaminen ja avioero	
	II Osa. Puolisoiden oikeussuhteet	
	1 luku. Yleisiä säännöksiä	
	2 luku. Puolisoiden omaisuus	
	3 luku. Avioehtosopimukset sekä puolisoiden väliset lahjat	
	4 luku. Elatus	
	5 luku. Puolisoiden velat	
	6 luku. Erinäisiä säännöksiä	
	IV Osa. Omaisuuden ositus	
	1 luku. Yleisiä määräyksiä	
	2 luku. Osituksen toimittaminen	
	3 luku. Erinäisiä säännöksiä	
Si 206	L avopuolisoiden yhteistalouden purkamisesta 14.1.2011/26	90
Si 208	L rekisteröidystä parisuhteesta 9.11.2001/950	91
Si 235	Perintökaari 5.2.1965/40	92
	1 luku. Oikeudesta saada perintö	
	2 luku. Sukulaisten perintöoikeudesta	
	3 luku. Puolison perintöoikeudesta ja oikeudesta hallita jäämistöä	

	sivu	
4 luku. Lapseksiottamiseen perustu- vasta perintöoikeudesta (kumottu)		
5 luku. Valtion oikeudesta perintöön		
6 luku. Ennakkoperinnöstä		
7 luku. Lakiosasta		
8 luku. Avustuksesta ja hyvityksestä		
9 luku. Oikeudesta tehdä ja saada testamentti		
10 luku. Testamentin tekemisestä ja peruuttamisesta		
11 luku. Testamentin tulkinnasta		
12 luku. Testamenttiin perustuvasta käyttöoikeudesta		
13 luku. Testamentin pätemättö- myydestä		
14 luku. Testamentin tiedoksi anta- misesta ja moitteesta		
15 luku. Perintöön tai testamenttiin perustuvan oikeuden menettä- misestä ja perinnöttömäksi tekemisestä		
16 luku. Perillisen ja testamentin saajan oikeuden vanhentumisesta		
17 luku. Perinnöstä luopumisesta ja perintöosuuden luovuttamisesta		
18 luku. Kuolinpesän hallinnosta		
19 luku. Pesänselvittäjästä ja testamentin toimeenpanijasta		
20 luku. Perunkirjoituksesta		
21 luku. Kuolleen henkilön ja pesän velasta		
22 luku. Erityisjälkikäädöksen ja tarkoitemääräyksen täytäntöön- panosta		
23 luku. Perinnönjaosta		
23a luku. Perinnönjaon oikaisusta ja omaisuuden palautusvelvollisuudesta		
24 luku. Sopimukseen perustuvasta kuolinpesän yhteishallinnosta		
25 luku. Jäämistöön kuuluvan maatalan jakamisesta		
26 luku. Kansainvälisen yksityisoikeu- den alaan kuuluvia säännöksiä		
Si 301	Vahingonkorvauslaki 31.5.1974/412	125
Si 401	Kauppakaari	133
	10 luku. Pantista	
	12 luku. Talletetusta sekä toisen huostaan uskotusta tavarasta	
Si 402	L varallisuusoikeudellisista oikeus- toimista 13.6.1929/228	135
Si 406	Velkakirjalaki 31.7.1947/622	142

Si 407	L takauksesta ja vierasvelka- panttauksesta 19.3.1999/361	146
Si 410	Korkolaki 20.8.1982/633	152
Si 410a	L eräistä viitekoroista 18.12.1998/996	156
Si 410a_0_2	a VvMp eräistä viitekorkoina käytettävistä koroista 18.12.1998/998	156
Si 413	L saatavien perinnästä 22.4.1999/513	157
Si 414	L rahan, arvo-osuuksien, arvopaperien tai asiakirjain tallettamisesta velan maksuna tai vapautumiseksi muusta suoritusvelvollisuudesta 9.10.1931/281	162
Si 414a	Maksupalvelulaki 30.4.2010/290	163
Si 415	L velan vanhentumisesta 15.8.2003/728	180
Si 415a	L julkisesta haasteesta 15.8.2003/729	184
Si 416	L asiakirjain kuolettamisesta 14.8.1901	185
Si 417	L asuinhuoneiston vuokrauksesta 31.3.1995/481	187
Si 418	L liikehuoneiston vuokrauksesta 31.3.1995/482	200
Si 427	L elinkeinonharjoittajan oikeudesta myydä noutamatta jätetty esine 15.7.1988/688	209
Si 501	Kauppalaki 27.3.1987/355	210
Si 505	Asuntokauppalaki 23.9.1994/843	218
	1 luku. Yleiset säännökset	
	2 luku. Ostajan suojaaminen rakentamisvaiheessa	
	3 luku. Varausmaksu, käsiraha sekä vakiokorvaus	
	4 luku. Uuden asunnon kauppa	
	5 luku. Muut säännökset asunnon ensimmäisen myyjän ja laite- toimittajan vastuusta	
	6 luku. Käytetyn asunnon kauppa	
	7 luku. Erinäiset säännökset	
	8 luku. Voimaantulo	
Si 505_0_0	a Ryhmärakennuttamislaki 6.3.2015/190	238
Si 505a	VNA turva-asiakirjoista asunto- kaupoissa 20.10.2005/835	243
Si 510	Lahjanlupauslaki 31.7.1947/625	245
Si 601	Maakaari 12.4.1995/540	246
	I Osa. Kiinteistön saanto	
	1 luku. Kiinteistön saantoa koskevat yleiset säännökset	
	2 luku. Kiinteistön kauppa	
	3 luku. Saannonmoite ja oikeuksien pysyvyys kiinteistökaupassa	
	4 luku. Kiinteistön kauppaa koskevien säännösten soveltuminen muihin luovutuksiin	
	II Osa. Kirjaamisasiat ja sähköiset asiointijärjestelmät	
	5 luku. Kirjaamisasioita ja sähköisiä asiointijärjestelmiä koskevat yleiset säännökset	
	6 luku. Kirjaamishakemus ja sen käsittely	
	7 luku. Lainhuuto- ja kiinnitysrekisteri	

	8 luku. Virheen korjaaminen	
	9 luku. Muutoksenhaku kirjaamis- asioissa	
	9a luku. Sähköiset asiointijärjestelmät ja niiden käyttäminen	
III	Osa. Kiinteistön omistusoikeuden ja erityisen oikeuden kirjaaminen	
	10 luku. Kiinteistön omistusoikeuden ja erityisen oikeuden kirjaamista koskevat yleiset säännökset	
	11 luku. Lainhuudatusvelvollisuus	
	12 luku. Lainhuudatusmenettely	
	13 luku. Lainhuudon oikeusvaikutukset	
	14 luku. Erityisen oikeuden kirjaaminen	
IV	Osa. Kiinteistöpannto-oikeus	
	15 luku. Kiinteistöpannto-oikeutta koskevat yleiset säännökset	
	16 luku. Kiinteistökiinnitys	
	17 luku. Panttioikeus kiinteistöön	
	18 luku. Kiinnityksen muuttaminen	
	19 luku. Kiinnitys ja panttioikeus käyttöoikeuteen ja rakennuksiin	
	20 luku. Lakisääteinen panttioikeus	
V	Osa. Erinäiset säännökset	
	21 luku. Tarkemmat säännökset ja voimaantulo	
Si 601_0_0	a L sähköistä kiinteistön kauppaa, panntausta ja kirjaamisenmenettelyä koskevan lainsäädännön voimaan- panosta 23.8.2013/622	270
Si 602	L maakaaren voimaantuloa 12.4.1995/541	270
Si 603	L kaupanvahvistajista 24.7.2009/573	273
Si 603_1	VNA kaupanvahvistajista 8.10.2009/734	274
Si 605	A lainhuuto- ja kiinnitysrekisteristä 5.12.1996/960	275
Si 621	L eräistä yhteisomistussuhteista 25.4.1958/180	278
Si 625	Etuostolaki 5.8.1977/608	281
Si 625a	L valtion etuosto-oikeudesta erällä alueilla 29.3.2019/469	284
Si 625a_1	L eräiden kiinteistönhankintojen luvanvaraisuudesta 29.3.2019/470	285
Si 625a_2	VNA eräiden kiinteistönhankintojen luvanvaraisuudesta 19.12.2019/1297	286
Si 626	L kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta 1 luku, 3-4 luvut 29.7.1977/603	286
Si 628	L kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta kansallisen turvallisuuden varmistamiseksi 29.3.2019/468	291
Si 629	Maanvuokralaki 29.4.1966/258	292

YRITYSTOIMINTA

Yr 101	L avoimesta yhtiöstä ja kommandiitti- yhtiöstä 29.4.1988/389	301
Yr 103	Osakeyhtiölaki 1, 5, 6 ja 22 luku 21.7.2006/624	303
	1 luku. Osakeyhtiön toiminnan keskeiset periaatteet ja lain soveltaminen	
	5 luku. Yhtiökokous	

	6 luku. Osakeyhtiön johto ja edustaminen		
	22 luku. Vahingonkorvaus		
Yr 103 a	L osakeyhtiölain voimaanpanosta 21.7.2006/625	313	
Yr 105	Osuuskuntalaki 14.6.2013/421	315	
	I Osa. Yleiset periaatteet, perustaminen ja jäsenet		
	1 luku. Lain soveltaminen ja osuuskunnan toiminnan keskeiset periaatteet		
	2 luku. Osuuskunnan perustaminen		
	3 luku. Jäsenet		
	4 luku. Osuudet, osuuspääoma, osakkeet ja osakepääoma		
	II Osa. Hallinto ja tilinpäätös		
	5 luku. Osuuskunnan kokous ja edustajisto		
	6 luku. Osuuskunnan johto ja edustaminen		
	7 luku. Tilintarkastus, toiminnan-tarkastus, jäsenen tarkastusoikeus ja erityinen tarkastus		
	8 luku. Oma pääoma, tilinpäätös, toimintakertomus ja konserni		
	III Osa. Rahoitus		
	9 luku. Osuuden ottamisvelvollisuus, sääntöihin perustuvat osuudet ja osakkeet ja osuus- ja osakeanti		
	10 luku. Optio-oikeudet ja muut erityiset oikeudet		
	11 luku. Osuus- ja osakepääoman korottaminen		
	12 luku. Pääomalaina		
	13 luku. Ylimääräinen maksu		
	14 luku. Lisämaksuvelvollisuus		
	15 luku on kumottu.		
	IV Osa. Osuuskunnan varojen jakaminen		
	16 luku. Varojen jakaminen		
	17 luku. Osuuden palautus jäsenyyden päättyessä ja osuuden lakatessa		
	18 luku. Osuus- ja osakepääoman ja vararahaston alentaminen		
	19 luku. Osuuskunnan omat osuudet ja osakkeet		
	V Osa. Osuuskuntarakenteen muuttaminen ja osuuskunnan purkaminen		
	20 luku. Sulautuminen		
	21 luku. Jakautuminen		
	22 luku. Yritysmuodon muuttaminen		
	23 luku. Osuuskunnan purkaminen		
	VI Osa. Seuraamukset ja oikeussuoja		
	24 luku. Päätöksen moite		
	25 luku. Vahingonkorvaus		
	26 luku. Riitojen ratkaiseminen		
	27 luku. Rangaistussäännökset		
	VII Osa. Erinäiset säännökset		
	28 luku. Lain soveltaminen kiinteistö-osakeyhtiön ja muuhun osakeyhtiöön		
	29 luku. Voimaantulo		
Yr 109 a	L asunto-osakeyhtiölain voimaanpanosta 22.12.2009/1600	408	
Yr 110	VNA osakehuoneistojen pinta-alan mittaustavasta ja isännöitsijäntodistuksesta 12.5.2010/365	409	
Yr 112	L asumisoikeusasunnoista 1–3 ja 5–9 luku 16.7.1990/650	411	
Yr 113	L huoneistotietojärjestelmästä 28.12.2018/1328	419	
Yr 113 a	L huoneistotietojärjestelmää koskevan lainsäädännön voimaanpanosta 28.12.2018/1329	422	
Yr 114	Kaupparekisterilaki 2.2.1979/129	424	
Yr 116	Toiminimilaki 2.2.1979/128	433	
Yr 117	Prokuralaki 2.2.1979/130	438	
Yr 121 a	Luottotietolaki 11.5.2007/527	439	
Yr 201	L elinkeinon harjoittamisen oikeudesta 27.9.1919/122	445	
Yr 109	Asunto-osakeyhtiölaki 22.12.2009/1599	365	
	I Osa. Yleiset periaatteet, osakkeet ja yhtiövastike		
	1 luku. Lain soveltamisala ja asunto-osakeyhtiön toiminnan keskeiset periaatteet		
	2 luku. Osakkeet		
	3 luku. Yhtiövastike		

Yr 206	L kiinteistönvälitysliikkeistä ja vuokrahuoneiston välitysliikkeistä 15.12.2000/1075	448
Yr 206_0_7_a	VNA kiinteistönvälitysliikkeistä ja vuokrahuoneiston välitysliikkeistä 15.2.2001/143	452
Yr 501	Kuluttajansuojalaki 20.1.1978/38	452
	1 luku. Yleiset säännökset	
	2 luku. Markkinointi ja menettelyt asiakassuhteessa	
	3 luku. Sopimusehtojen sääntely	
	4 luku. Sopimuksen sovittelu ja tulkinta	
	5 luku. Kuluttajankauppa	
	6 luku. Kotimyynti ja etämyynti	
	6a luku. Rahoituspalvelujen ja rahoitusvälineiden etämyynti	
	7 luku. Kuluttajaluotot	
	7a luku. Asunto-omaisuuteen liittyvät kuluttajaluotot	
	8 luku. Eräät kuluttajapalvelusopimukset	
	9 luku. Talolementtien kauppa ja rakennusurakka	
	10 luku. Aikaosuudet ja pitkäkestoiset lomatuotteet	
	11 luku on kumottu.	
	12 luku. Erinäisiä säännöksiä	
Yr 504	VNA kulutushyödykkeen hinnan ilmoittamisesta markkinoinnissa 11.7.2013/553	493
Yr 506	L kiinteistöjen ja vuokrahuoneistojen välityksestä 15.12.2000/1074	494
Yr 507	VNA asuntojen markkinoinnissa annettavista tiedoista 15.2.2001/130	497
Yr 510	L Kilpailu- ja kuluttajavirastosta 30.11.2012/661	499
Yr 512	L kuluttajariitalautakunnasta 12.1.2007/8	502
Yr 605	L sopimattomasta menettelystä elinkeinotoiminnassa 22.12.1978/1061	505

RIKOS- JA PROSESSIOIKEUS

Ri 308	L rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä 28.6.2017/444	508
Ri 308_1	VNA rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annetussa laissa tarkoitetuista merkittävistä julkisista tehtävistä 9.5.2019/610	527
Pr 101	Oikeudenkäymiskaari 31.12.1734	528
	1 luku. Yleiset säännökset	
	2 luku. Päätösvaltaisuudesta	
	3 luku on kumottu.	
	4 luku. Oikeudenkäynnin kieli	
	5 luku. Riita-asian vireillepano ja valmistelu	
	6 luku. Riita-asian pääkäsittely	
	7 luku. Turvaamistoimista	
	8 luku. Hakemusasioiden käsittely	
	9 luku. Oikeudenkäyntikirjelmä	
	10 luku. Oikeuspaikasta riita-asioissa	
	11 luku. Tiedoksiannosta oikeudenkäynnissä	

	12 luku. Asianosaisista	
	13 luku. Tuomarin esteellisyydestä	
	14 luku. Asian käsittelystä oikeudessa	
	15 luku. Oikeudenkäyntiasiamiehestä	
	16 luku. Oikeudenkäyntiväitteistä	
	17 luku. Todistelusta	
	18 luku. Samassa oikeudenkäynnissä käsiteltävistä kanteista ja väliintulosta riita-asia	
	19 luku. Asian kiireelliseksi määrääminen	
	20 luku. Sovinnosta	
	21 luku. Oikeudenkäyntikuluista	
	22 luku. Käräjäoikeuden pöytäkirja ja todistelun taltiointi	
	23 luku. Äänestämisestä	
	24 luku. Tuomioistuimen ratkaisu	
	25 luku. Muutoksenhaku käräjäoikeudesta hovioikeuteen	
	25a luku. Valitusasian valmistelun aloittaminen hovioikeudessa ja jatkokäsittelylupa	
	26 luku. Valitusasian käsittelyn jatkaminen hovioikeudessa	
	27 luku. Menettelystä hovioikeuden ensimmäisenä oikeusasteena käsittelemissä riita- ja rikosasioissa	
	28 ja 29 luku on kumottu.	
	30 luku. Muutoksenhaku hovioikeudesta korkeimpaan oikeuteen	
	30 a luku. Ennakkopäätösvalituksesta	
	31 luku. Ylimääräisestä muutoksenhausta	
	32 luku. Uhkasakko	
Pr 202	L säädettyjen määräaikain laskemisesta 25.4.1930/150601
Pr 204	L oikeustoimen ja toimituksen todistajan esteellisyydestä 12.6.2015/734602
Pr 501	L yrityksen saneerausesta 1, 5–9 luvut 25.1.1993/47602
Pr 504	L yksityishenkilön velkajärjestelystä 1, 4–7, 9 ja 10 luvut 25.1.1993/57610
Pr 506	Konkurssilaki 3, 5 ja 17 luku 20.2.2004/120623
Pr 507	L takaisinsaannista konkurssipesään 26.4.1991/758628
Pr 508	L velkojien maksunsaantijärjestyksestä 30.12.1992/1578635
Pr 601	Ulosottoakaari 15.6.2007/705637
	3 luku. Yleiset menettelysäännökset	
	4 luku. Ulosmittaus	
	5 luku. Myynti	
	7 luku. Muun kuin maksuvelvoitteen täytäntöönpano	
	8 luku. Turvaamistoimipäätöksen täytäntöönpano	
Pe 107	Yhdenvertaisuuslaki 30.12.2014/1325670

PERUSTUSLAKI, IHMISOIKEUDET JA SYRJIMÄTTÖMYYS

OPETUS- JA SIVISTYSTOIMI

Op 601	Opintotukilaki 1–7 c §, 10–16 §, 17 ja 17 a §, 23–28 §, 51–52 § 21.1.1994/65	675
--------	--	-----

YMPÄRISTÖ JA ASUMINEN

Ym 101	Kiinteistönmuodostamislaki 1 luku, 2 luvun 3–4 §, 3–5, 7–8 ja 11–15 luvut 12.4.1995/554	685
Ym 106	VNA käräjäoikeuksien tuomiopiireistä maaoikeuden käsiteltäviksi säädettyissä asioissa 19.12.2017/1022	705
Ym 108	Yhteisaluelaki 18.8.1989/758	705
Ym 116	Kiinteistörekisterilaki 16.5.1985/392	710
Ym 117	Kiinteistörekisteriasetus 5.12.1996/970	713
Ym 118	L kiinteistötietojärjestelmästä ja siitä tuotettavasta tietopalvelusta 31.5.2002/453	715
Ym 201	Maankäyttö- ja rakennuslaki 5.2.1999/132	717
Ym 201_17_117g_a	L rakennuksen energia- todistuksesta 18.1.2013/50	800
	Sen alla: L rakennuksen energiatodistuksesta 13.4.2007/487	
Ym 201_17_117g_b	YMA rakennuksen energia- todistuksesta 20.12.2017/1048	805
Ym 202	Maankäyttö- ja rakennusasetus 10.9.1999/895	846
Ym 207	Yksityistielaki 1, 2 ja 6 luku 13.7.2018/560	858
Ym 302	L eräistä naapurisuhteista 13.2.1920/26	863
Ym 401	Ympäristönsuojelulaki 133–134 § ja 16 luku 27.6.2014/527	867
Ym 401_3a_27c_a	VNA talusjätevesien käsitte- lystä viemäriverkostojen ulkopuolisilla alueilla 16.3.2017/157	869
Ym 425	L kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta 1–13 § 31.8.1978/669	870
Ym 426	Jätelaki 4 luku 17.6.2011/646	872
Ym 601	Vesilaki 1:1–7, 2:1–6, 4 luku ja 5:1–14 27.5.2011/587	872
Ym 613	Vesihuoltolaki 9.2.2001/119	878
Ym 714	L kiinteistötoimitusmaksusta 12.4.1995/558	886
Ym 715	VNA kiinteistötoimitusmaksusta 27.12.2001/1560	888
Ym 801	Aravalaki 17.12.1993/1189	889
Ym 801 a	L vuokratalolainojen lainaehtojen muuttamisesta 21.12.1990/1186	898
Ym 801 b	L eräiden vuokratalolainojen lainaehtojen ilmoitusperusteisesta muuttamisesta 23.6.2005/511	899
Ym 801 c	L vuokratalojen rakentamislainojen lyhytaikaisesta korkotuesta 29.6.2016/574	899

Ym 801c_0_0_a	VNA vuokratalojen rakentamis- lainojen lyhytaikaisesta korkotuesta 7.7.2016/603	903
Ym 802	Arava-asetus 30.12.1993/1587	905
Ym 803	Aravarajoituslaki 17.12.1993/1190	914
Ym 803 b	L aravalainojen lainaehtojen muuttamisesta eräissä tapauksissa 3.12.2002/1023	921
Ym 808	L oman asunnon hankintaan myönnettävien lainojen korkotuesta 20.8.1982/639	922
Ym 808 a	A oman asunnon hankintaan myönnettävien lainojen korkotuesta 17.9.1982/672	923
Ym 810 a	L omistusasuntolainojen valtion- takauksesta 28.3.1996/204	924

SOSIAALI- JA TERVEYDEN- HUOLTO

So 122	L yleisestä asumistuesta 14.11.2014/938	927
--------	--	-----

VEROLAIT

Ve 101	Tuloverolaki 30.12.1992/1535	935
Ve 106	L varojen arvostamisesta verotuksessa 7, 20–23 ja 28–32 § 22.12.2005/1142	1016
Ve 107	VvMA rakennusten jälleenhankinta- arvon perusteista 21.12.2020/1091	1018
Ve 112	L elinkeinotulon verottamisesta 1–4, 7, 19, 21, 22, 24, 30–45 ja 50 § 24.6.1968/360	1021
Ve 115	Maatilatalouden tuloverolaki 21 § 15.12.1967/543	1029
Ve 127	L asuintalovarauksesta verotuksessa 28.11.1986/846	1029
Ve 201	Ennakkoperintälaki 1, 1 a, 2, 23 ja 24 § 20.12.1996/1118	1030
Ve 301	L verotusmenettelystä 1–14 §, 17 §:n 3 mom., 19 §, 21, 26 ja 84–85 a § 18.12.1995/1558	1031
Ve 401	Perintö- ja lahjaverolaki 1–2 §, 4–7 §, 7b–30 § ja 39 a § 12.7.1940/378	1036
Ve 406	Varainsiirtoverolaki 29.11.1996/931	1048
Ve 406 a	VHp varainsiirtoveron maksamisesta ja ilmoittamisesta 21.11.2019/1091	1062
Ve 407	Kiinteistöverolaki 1–19 §, 21 ja 36 § 20.7.1992/654	1063
Ve 501	Arvonlisäverolaki 30.12.1993/1501	1067
Ve 603 a	VvMA Verohallinnon suoritteiden maksullisuudesta 19.12.2018/1289	1143
Ve 606	L veronlisäyksestä ja viivekorosta 18.12.1995/1556	1146
	Viranomaisten yhteystietoja	1151
	Asiahakemisto	1153

LYHENNYKSIÄ

A	= Asetus	KELVL	= L kansaneläkelain voimaanpanosta, So 102
A:	= annettu (Euroopan unionin säädöksen antopäivämäärän yhteydessä)	KHO	= Korkein hallinto-oikeus
AL	= Avioliittolaki, Si 201	KHOL	= Laki korkeimmasta hallinto-oikeudesta, Pr 413
ALA	= Avioliittoasetus, Si 203	KK	= Kauppakaari, Si 401
ALVL	= Laki avioliittolain voimaanpanosta, Si 202	KKO	= Korkein oikeus
art.	= artikla	KM	= Komiteanmietintö
AsevL	= Asevelvollisuuslaki, Tu 118	KouHO	= Kouvolan hovioikeus
ElinkL	= Laki elinkeinon harjoittamisen oikeudesta, Yr 201	ks.	= katso
ElinkVL	= Laki elinkeinotulon verottamisesta, Ve 112	KTM	= [Kauppa- ja teollisuusministeriö]
EOA	= Eduskunnan oikeusasiamies	Kuull	= Laki julkisista kuulutuksista, Va 408
Erytysalojen hankintaL	= Laki vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja käyttö-oikeussopimuksista, Yr 609	KVirkaehtoL	= Kunnallinen virkaehtosopimuslaki, Ty 206
ETA	= Euroopan talusalue	KVL	= Keskusverolautakunta
ETA-liite	= Sopimus Euroopan talusalueesta, liite	KäO	= Käräjäoikeus
ETA-sop.	= Sopimus Euroopan talusalueesta 2.5.1992	L	= Laki
ETyöjärj	= Eduskunnan työjärjestys, Va 201	LA	= Lakialoite
EUVL	= Euroopan unionin virallinen lehti (1.2.2003 lukien)	LaVM	= Lakivaliokunnan mietintö
EYVL	= Euroopan yhteisöjen virallinen lehti	LiikM	= Liikenne- ja viestintäministeriö tai aikaisempi liikenneministeriö
EYVL/EUVL C-sarja	= Euroopan yhteisöjen/unionin virallisen lehden Tiedonantoja ja ilmoituksia sisältävä sarja	LiVM	= Liikenne- ja viestintävaliokunnan mietintö
EYVL	= Euroopan yhteisöjen virallisen lehden vuoden 1994 eripainos, suomenkielinen laitos	LunastusL	= Laki kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta, Si 626
EP 1994	= Euroopan yhteisöjen virallisen lehden vuoden 1995 eripainos, suomenkielinen laitos, sisältää asetuksia	MaatVL	= Maatilatalouden tuloverolaki, Ve 115
EYVL/EUVL L-sarja	= Euroopan yhteisöjen virallisen lehden Lainsäädäntö-sarja	MaksuTalL	= Laki rahan, arvo-osuukien, arvopapereiden tai asiakirjain tallettamisesta velan maksuna tai vapautumiseksi muusta suoritusvelvollisuudesta, Si 414
EYVL ETA	= Euroopan yhteisöjen virallisen lehden ETA-täydennysosa 1994, suomenkielinen painos	MAO	= markkinaoikeus
HankintaL	= L julkisista hankinnoista ja käyttö-oikeussopimuksista, Yr 608	MK	= Maakaari, Si 601
HaVM	= Hallintovaliokunnan mietintö	MmVM	= Maa- ja metsätalousvaliokunnan mietintö
HE	= Hallituksen esitys	mom.	= momentti
HelHO	= Helsingin hovioikeus	MtM	= Maa- ja metsätalousministeriö tai aikaisempi maatalousministeriö
HO	= Hovioikeus	MääraaikaL	= Laki säädettyjen määräaikain laskemisesta, Pr 202
ib.	= ibidem (samassa paikassa)	NK	= Naimiskaari
I-SHO	= Itä-Suomen hovioikeus	N:o	= numero
J	= Julistus	OikM	= Oikeusministeriö
JS	= Johtosääntö	OikTL	= Laki varallisuus oikeudellisista oikeustoimista, Si 402
k.	= kohta	OK	= Oikeudenkäymiskaari, Pr 101
KAA	= kansalaisaloite	OKa	= Oikeuskansleri
KEL	= Kansaneläkelaki, So 101	OKM	= Opetus- ja kulttuuriministeriö
		OS	= Ohjesääntö
		OYL	= Osakeyhtiölaki, Yr 103
		p	= päätös
		PerVL	= Perintö- ja lahjaverolaki, Ve 401
		PeVM	= Perustuslakivaliokunnan mietintö

XIV

PK	= Perintökaari, Si 235
PL	= Suomen perustuslaki, Pe 101
PIM	= Puolustusministeriö
PNE	= Puhemiesneuvoston esitys
PuVM	= Puolustusvaliokunnan mietintö
RHO	= Rovaniemen hovioikeus
RK	= Rakennuskaari, Ym 301
RL	= Rikoslaki, Ri 101
ROL	= L oikeudenkäynnistä rikosasioissa, Pr 102
RVpA	= Asetus rikoslain voimaantamisesta, Ri 102
s.	= sivu
SEU	= Sopimus Euroopan unionista 7.2.1992
SisM	= Sisäministeriö (1.1.2014 alkaen) tai aiempi sisäasiainministeriö
SiVM	= Sivustysvaliokunnan mietintö
SL	= Suomen Laki
SOO	= [Senaatin oikeusosasto]
SopS	= Suomen säädöskokoelman sopimussarja
SosTM	= Sosiaali- ja terveysministeriö
ss.	= seuraavat
SSK	= Suomen säädöskokoelma
StVM	= Sosiaali- ja terveysvaliokunnan mietintö
SuVM	= Suomen valiokunnan mietintö
t	= tuomio
TakausL	= L takauksesta ja vierasvelkapanntauksesta, Si 407
TaVM	= Talousvaliokunnan mietintö
TB	= Bilaga till Juridiska Föreningens tidskrift
TEM	= Työ- ja elinkeinoministeriö
THO	= Turun hovioikeus
TP	= Tasavallan presidentti
TuVM	= Tulevaisuusvaliokunnan mietintö
TVL	= Tuloverolaki, Ve 101
TyVM	= Työelämä- ja tasa-arvovaliokunnan mietintö
TyöM	= [Työministeriö]
U	= Unioniasia
UaVM	= Ulkoasiainvaliokunnan mietintö
UK	= Ulosottokaari, Pr 601
UM	= Ulkoministeriö (1.1.2018 alkaen) tai aiempi ulkoasiainministeriö
V	= voimaantulo
VaaHO	= Vaasan hovioikeus
VaVM	= Valtiovarainvaliokunnan mietintö
VeroHp	= Verohallituksen päätös

VHp	= Verohallinnon päätös
VN	= Valtioneuvosto
VNOS	= Valtioneuvoston ohjesääntö, Va 307
VVirkaehtoA	= Valtion virkaehtosopimusasetus, Ty 203
VVirkaehtoL	= Valtion virkaehtosopimuslaki, Ty 202
VvM	= Valtiovarainministeriö
YhdL	= Yhdistyslaki, Si 126
YK:n peruskirja	= Asetus Yhdistyneiden Kansakuntien peruskirjan voimaansaattamisesta, Kv 104
YM	= Ympäristöministeriö
YmVM	= Ympäristövaliokunnan mietintö
Ään.	= Äänestysratkaisu

KKO:n oikeustapauksissa on ennen vuotta 1987 käytetty merkintöjä I ja II, jotka tarkoittavat ratkaisujen jakoa selostuksiin ja tiedonantoihin. Ne molemmat on numeroitu vuosittain erikseen. Vuodesta 1987 alkaen tästä jaosta on luovuttu ja tapauksilla on yhtenäinen, juokseva numerointi. KKO:n ratkaisut julkaistaan korkeimman oikeuden kotisivuilla (<http://www.korkeinoikeus.fi>).

KHO:n ratkaisujen vuosikirja on vuodesta 1963 alkaen julkaistu kahtena osana: A Yleinen osa (käsittää vuodesta 1964 lukien selostukset ja tiedot numerosta 1 alkaen) sekä B Verot ja maksut (vuodesta 1964 lukien selostukset numerosta 51 ja tiedot numerosta 501 alkaen). Vuoteen 1986 saakka on oikeustapauksien vuosikirjan numeron edellä käytetty merkintöjä I ja II, joista edellinen viittaa selostukseen ja jälkimmäinen tiedonantoon.

Vuodesta 1987 lähtien jaosta selostuksiin ja tiedonantoihin on luovuttu. Oikeustapauksen numero on tästä lukien vuoteen 1996 saakka vuosikirjan osaa osoittavan A- tai B-kirjaimen jäljessä.

Vuodesta 1997 lukien KHO:n vuosikirja on toimitettu kahdessa osassa puolivuosittain (tammi–kesäkuu ja heinä–joulukuu) ja ratkaisut on esitetty aikajärjestyksessä. Asia-luettelossa on erotettu kuitenkin edelleen yleistä osaa ja verotusta koskevat ratkaisut. KHO:n ratkaisusta on ilmoitettu vuoden 1997 alusta lukien sekä taltion numero että sen jälkeen suluissa mahdollinen vuosikirjan järjestysnumero.

Syyskuusta 2001 lähtien korkeimman hallinto-oikeuden vuosikirjan ratkaisuselosteet on julkaistu korkeimman hallinto-oikeuden kotisivuilla (<http://www.kho.fi>) siinä muodossa, jossa ne myöhemmin ovat tulleet painettuun vuosikirjaan. Vuodesta 2013 alkaen korkeimman hallinto-oikeuden vuosikirjajulkaisut on julkaistu vain sähköisessä muodossa.